

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum præcepta temperantiæ conuenienter in lege diuina tradantur? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

De præceptis temperantia, in duos articulos
diuisa.

Postea considerandum est de præceptis temperantia.

¶ Et primo, de præceptis ipsius temperantia.

¶ Secundo, de præceptis partium eius.

ARTIC. I.

Utrum præcepta temperantia conuenienter in lege
diuina tradantur?

810
1.2. quæst.
100. a. 11
ad 3.
9. 141. a.
8. et 1.2.
9. 66. a. 4
9. 154. a.
8.

AD primum sic proceditur. Videtur, quod præcepta temperantia inconuenienter in lege diuina tradantur. Fortitudo enim est potior virtus quam temperantia, vt supra dictum est*. Sed nullum præceptum fortitudinis ponitur inter præcepta decalogi, quæ sunt potiora legis præcepta. Ergo inconuenienter inter præcepta decalogi ponitur prohibitio adulterii, quod contrariatur temperantia, vt ex supra dictis patet*.

¶ 2. Præterea, Temperantia non est solum circa venerea, sed etiam circa delectationem ciborum & potuum. Sed inter præcepta decalogi non prohibetur aliquod vitium pertinens ad delectationem ciborum & potuum: neque etiam pertinens ad aliquam speciem luxuria. Ergo neque etiam debet poni quod præceptum prohibens adulterium, quod pertinet ad delectationem venereorum.

¶ 3. Præterea, Principalius est in intentione legislatoris inducere ad virtutes, quam vitia prohibere. Ad hoc enim vitia prohibentur, vt virtutum imperimenta tollantur. Sed præcepta decalogi sunt principaliora in lege diuina. Ergo inter præcepta decalogi magis debuit poni præceptum aliquod affirmatiuum directe inducens ad virtutem temperantiam, quam præceptum negatiuum prohibens adulterium, quod ei directe opponitur.

In contrarium est auctoritas scripture.
RESPONDEO dicendum, quod sicut Apostolus

Stolus dicit 1. ad Timoth. 1. Finis præcepti charitas est: ad quam duobus præceptis inducimur, pertinentibus ad dilectionem Dei & proximi. Et ideo illa præcepta in decalogo ponuntur, quæ directius ordinantur ad dilectionem Dei & proximi. Inter vitia autem temperantiæ opposita maximè dilectioni proximi videtur opponi adulterium, per quod aliquis usurpat sibi rem alienam, abutendo scilicet vxore proximi. Et ideo inter præcepta decalogi præcipue prohibetur adulterium: non solum secundum quod opere exercetur, sed etiam secundum quod corde concupiscitur.

Ad primum ergo dicendum, quòd inter species vitiorum quæ opponuntur fortitudini, nulla est quæ ita directè contrarietur dilectioni proximi, sicut adulterium, quod est species luxuriæ, quæ temperantiæ contrariatur. Et tamen vitium audaciæ, quod opponitur fortitudini, quandoque solet esse causa homicidij: quod inter præcepta decalogi prohibetur. Dicitur enim Ecclesiast. 8. Cùm audaci non eas in via, ne fortè grauet mala sua in te.

Ad secundum dicendum, quòd gula non directè opponitur dilectioni proximi, sicut adulterium: neque etiam aliqua alia species luxuriæ. Non enim tanta sit iniuria patri per stuprum virginis, quæ non est eius connubio deputata, quanta sit iniuria viro per adulterium corporis, cuius potestatem ipse habet, non vxor.

Ad tertium dicendum, quòd præcepta decalogi, vt supra * dictum est, sunt quædam vniuersalia diuina legis principia: vnde oportet ea esse communia. Non poterant autem aliqua præcepta communia affirmatiua de temperantia dari: quia vsus eius variatur secundum diuersa tempora, sicut August. dicit in * lib. de bono coniugali, & secundum diuersas hominum leges & consuetudines.